

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, declarat de către inculpatul

*Bîrliba Igor XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 21.02.2020 – 02.04.2021;

Instanța de apel: 17.05.2021 – 21.09.2021;

Instanța de recurs: 27.12.2021– 09.03.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 02 aprilie 2021, *Bîrliba Igor XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la:

- art. 179 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul sumei de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei;

- art. 179 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 30 000 (treizeci mii) lei;

- art. 179 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 32 500 (treizeci și două mii și cinci sute) lei.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Bîrliba Igor i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 37 500 (treizeci și șapte mii și cinci sute) lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că la data de 9 noiembrie 2019, aproximativ la ora 11:20, Bîrliba Igor, urmărind scopul violării de domiciliu, intenționat, în mod ilegal și fără acordul proprietarului, prin încălcarea art. 29 din Constituția Republicii Moldova, conform căruia domiciliul și reședința sunt inviolabile, având un comportament impulsiv și violent, sărind gardul de la gospodăria lui Soltan Nelea, amplasată în orașul Sângerei, strada XXXXX, a pătruns în curtea gospodăriei, ulterior și în casă, iar la solicitările proprietarei Soltan Nelea și a fiicei acesteia Chisari Victoria, care locuiește în aceeași gospodărie, de a părăsi domiciliul, acesta a refuzat și le-a amenințat cu aplicarea violenței fizice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, în drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 179 alin. (2) Cod penal – *pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei, cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei.*

Tot el, la 09 noiembrie 2019, aproximativ la orele 13:00, urmărind scopul violării de domiciliu, intenționat, în mod ilegal și fără acordul proprietarului, prin încălcarea art. 29 din Constituția Republicii Moldova, conform căruia domiciliul și reședința sânt inviolabile, având un comportament impulsiv și violent, a pătruns în gospodăria lui Soltan Nelea, amplasată în orașul Sângerei, strada XXXXX, iar la solicitările proprietarei Soltan Nelea și a fiicei acesteia Chisari Victoria care locuiește în aceeași gospodărie, de a părăsi domiciliul, a refuzat și l-a părăsit după intervenția poliției.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 179 alin. (1) Cod penal – *pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei.*

Tot el, la 10 noiembrie 2019, aproximativ între orele 19:00 - 20:00, urmărind scopul violării de domiciliu, intenționat, în mod ilegal și fără acordul proprietarului, prin încălcarea art. 29 din Constituția Republicii Moldova, conform căruia domiciliul și reședința sunt inviolabile, având un comportament impulsiv și violent, sărind gardul, a pătruns în gospodăria lui Soltan Nelea, amplasată în orașul Sângerei, strada XXXXX, iar la solicitările proprietarei Soltan Nelea și a fiicei acesteia Chisari Victoria, care locuiește în aceeași gospodărie, de a părăsi domiciliul, a refuzat și le-a amenințat cu aplicarea violenței fizice, după care a lovit cu pumnul în geamul de la fereastră deteriorându-l, iar domiciliul l-a părăsit numai după ce a fost apelată poliția de către părțile vătămate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 179 alin. (2) Cod penal – *pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul sau*

în reședința unei persoane fără consimțământul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei, cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei.

2. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost atacată cu apel de către **inculpatul Bîrliba Igor**. În motivarea acestuia indică faptul că, la cauza dată nu există un scop de comitere a infracțiunii de violare de domiciliu, iar fără un scop anume este imposibil de încadrat juridic fapta în baza art. 179 Cod penal. Pe lângă aceasta, nu a fost confirmată nici agravanta de la alinatul 2 al normei de incriminare, or, chiar din declarațiile părții vătămate Soltan Nelea rezultă că Bîrliba Igor a zis că dacă nu întoarce banii oricum îi va scoate, iar o asemenea amenințare verbală nu constituie amenințarea reținută la alin. (2) art. 179 Cod penal.

De asemenea, prin apelul efectuat la „112” de către Chisari Victoria, reiese că aceasta a declarat că Bîrliba Igor este agresiv la domiciliu, adică nu a raportat că a avut loc o violare de domiciliu, acest fapt fiind confirmat și prin raportul despre primirea informației referitoare la infracțiuni și incidente din data de 09.11.2019, înregistrat în Registrul 2 a IP Sîngerei nr. 5307.

În speță, instanța prin administrarea defectuoasă a probelor nu a demonstrat faptul ca Bîrliba Igor se face vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, iar cele invocate de către instanță stârnesc dubii rezonabile de relevanță, ceea ce urma a fi tratat în folosul inculpatului.

În această ordine de idei, a fost concluzionat că unele elemente obligatorii a componenței de infracțiune prevăzute la acest articol lipsesc în acțiunile inculpatului.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că instanța ierarhic inferioară a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Bîrliba Igor a infracțiunilor prevăzute la art. art. 179 alin. (1) și 179 alin. (2) Cod penal.

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele de fapt constatate, instanța de apel a ținut să menționeze că în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit în acțiunile inculpatului Bîrliba Igor, prezența laturii obiective ale infracțiunilor de violare de domiciliu, pe două episoade fiind prezentă și agravanta cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei. Vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate prin actul de învinuire se demonstrează inclusiv prin următorul ansamblu de probe concludente, veridice și pertinente: *raportul despre primirea informației referitoare la infracțiuni și incidente din 09.11.2019, înregistrat în Reg.2 a IP Sîngerei cu nr. 5288, prin care în Serviciul de gardă a inspectoratului de poliție a fost înregistrată informația parvenită de la Serviciul unic „112” cu următorul conținut: La 09.11.2019, ora 13:10, s-a adresat Chisari Victoria domiciliată în or.*

Sângerei, strada Livezilor 1, care a comunicat că Bîrliba Igor este agresiv”. (Vol. I, f.d. 7); raportul despre primirea informației referitoare la infracțiuni și incidente din data de 09.11.2019, înregistrat în Reg.2 a IP Sângerei cu nr. 5307, prin care în Serviciul de gardă a inspectoratului de poliție a fost înregistrată informația parvenită de la Serviciul unic „112” cu următorul conținut: „La data de 09.11.2019, ora 21:10, s-a adresat Chisari Victoria domiciliată în or. Sîngerei, strada XXXXX, care a comunicat că Bîrliba Igor este agresiv la domiciliu”. (Vol. I, f.d. 8); procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, prin care de la partea vătămată Soltan Nelea, a fost recepționată plângerea, pe faptul că la 09.11.2019 și 10.11.2019 Bîrliba Igor fără acordul ei a pătruns în domiciliu și a refuzat să îl părăsească. (Vol. I, f.d. 9); procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșa fotografică, acțiune procesuală efectuată la 09.11.2019, în cadrul căreia a fost cercetată gospodăria părții vătămate Soltan Nelea, amplasată în or. Sângerei, str. XXXXX, care constituie locul comiterii infracțiunii (Vol. I, f.d. 10-11); raport de constatare medico-legală nr. 318 din 02.10.2016 în privința lui Soltan Nelea (Vol. I, f.d. 22); proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Bîrliba Igor, prin care a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției în baza art.78 alin. (1) CCo (Vol. I, f.d. 24); raport de constatare medico-legal nr. 288 din 31.07.2017 în privința lui Chisari Victoria (Vol. I, f.d. 27) ; proces-verbal cu privire la contravenție în privința lui Bîrliba Igor , prin care a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției în baza art. 69 alin. (1) CCo (Vol. I, f.d. 35); plângere depusă de către Soltan Nelea în privința lui Bîrliba Igor la IP Sângerei (Vol. I, f.d. 40); copia Hotărârii din 19.12.2019, emisă de Judecătoria Bălți sediul Sângerei, prin care învinuitul Bîrliba Igor, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 318¹ Cod contravențional, pe faptul că a încălcat ordonanța de restricție din 09.11.2019. (Vol. I, f.d. 43) ; copia raportului despre primirea informației referitoare la infracțiuni și incidente din 20.11.2019 cu planșa foto (Vol. I, f.d. 44-45); copia procesului-verbal cu privire la contravenție din 20.11.2019, prin care învinuitul Bîrliba Igor, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art.104 Cod contravențional, pe faptul că, la 10.11.2019, a deteriorat geamul de la fereastra gospodăriei părții vătămate Soltan Nelea (Vol. I, f.d. 48); declarațiile părții vătămate Soltan Nelea date în ședința de judecată (Vol. II, f.d. 9); declarațiile părții vătămate Chisari Victoria date în ședința de judecată (Vol. II, f.d. 10-11); declarațiile martorului Cotos Mihail date în ședința de judecată (Vol. II, f.d. 12); declarațiile martorului Golimbovski Victor date în ședința de judecată (Vol. II, f.d. 13); declarațiile suplimentare ale martorului Cotos Mihail date în ședința de judecată (Vol. II, f.d. 14).

Probele enunțate, instanța de apel le-a apreciat ca fiind pertinente și concludente, că acestea incontestabil demonstrează vinovăția inculpatului, fiind administrate de partea acuzării în cadrul ședinței instanței de apel în respingerea argumentelor din apelul inculpatului.

Argumentele invocate de inculpat în cererea de apel precum că, nu ar fi pătruns în domiciliul Chisari Victoriei săvârșind acțiuni de violare a domiciliului pe motiv că aceștia s-ar fi aflat anterior în relații de concubinaj, ducând o gospodărie comună, instanța de apel le-a respins ca nefondate, dat fiind că la momentul producerii conflictului relațiile respective erau finisate și ea deja locuia la mama sa, solicitând totodată ca inculpatul să părăsească domiciliul.

Așadar, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit că relațiile anterioare dintre inculpat și victimă nu-i ofereau acestuia dreptul de a se folosi de

domiciliul vizat, mai mult că, în privința inculpatului Igor Bîrliba anterior, **la 09.11.2019 ora 15:30, a fost întocmit un ordin de restricție prin care i se interzicea de a intra în contact sau de a se apropia de părțile vătămate Chisari Victoria și Soltan Nelea.**

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal a ținut seama de: scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni; de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale considerată ca fiind săvârșită de inculpat, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a-i fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, persoana inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că categoria de pedeapsă sub formă de amendă în limitele stabilite de prima instanță este una proporțională faptelor comise și echitabilă în raport cu persoana inculpatului și gradul de pericolozitate a faptelor comise.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *inculpatul Bîrliba Igor*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea sa, pe motiv că faptele comise nu întrunesc elementele infracțiunii de violare de domiciliu.

În motivarea recursului, inculpatul a expus aceleași argumente invocate în instanța de apel (*a se vedea pct. 2 din prezenta decizie*).

4.1. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului ordinar declarat rezultă că recurentul invocă ca temeii de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la

judicarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Deși recurentul invocă temeiurile de drept reținute supra, totuși acesta își motivează recursul prin prisma lipsei elementelor infracțiunii prevăzute la art. 179 Cod penal.

La acest capitol, Colegiul penal reamintește că sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Astfel, potrivit art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală prin domiciliu se înțelege – locuință sau construcție destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin noțiunea de domiciliu, în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, birou.

Bunăoară, prin cele consemnate de legiuitor în norma adnotată, conchidem că noțiunea de domiciliu implică nu ideea de imobil, luat în considerație în materialitatea sa, ci ideea de loc în care o persoană își desfășoară viața personală.

La speța dată, Colegiul ține să evidențieze faptul că sânt în drept să pătrundă sau să rămână într-un domiciliu persoanele care îl folosesc efectiv fie singure, ***fie împreună cu alte persoane, în temeiul relațiilor de familie ori al înțelegerii intervenite între ele sau în temeiul consimțământului dat spre a locui împreună cu alte persoane.*** Relevante în acest sens se prezintă a fi declarațiile date de către partea vătămată Soltan Nelea, din care reiese că la data de 09.11.2019 și 10.11.2019 Bîrliba Igor, fără acordul acesteia a pătruns în domiciliu și a refuzat să îl părăsească, aceasta în condițiile în care, *de iure*, în privința lui Bîrliba Igor, la data de 09.11.2019 a fost emis un ordin de restricție, care i-a fost adus la cunoștință la data de 09.11.2019, ora 15.30 (vol. I, f.d. 41, verso), pentru ca în ziua următoare, intenționat să încalce aceste restricții. Așadar, în lumina împrejurărilor expuse și constatate din materialele cauzei, instanța de recurs apreciază critic argumentele inculpatului precum că acesta la momentul consumării infracțiunilor concubina cu partea vătămată Chisari Victoria.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că instanța de apel just a ajuns la concluzia că Bîrliba Igor a pătruns într-un domiciliu străin fără acordul persoanelor care locuiau în el, fiind astfel întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de violare de domiciliu.

Totodată, Colegiul penal conchide că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la

dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și pe cele administrate în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui *Bîrliba Igor* în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 179 alin. (1), alin. (2) Cod penal, să fie justă și întemeiată. Mai mult de atât, alegațiile expuse în recursul declarat au constituit obiect al judecării cauzei în ordine de apel, asupra cărora instanța s-a expus motivat și întemeiat, iar Colegiul penal se raliază la cele constatate și reținute de către instanța ierarhic inferioară.

Reiterând asupra punctelor de reper expuse mai sus în prezenta decizie, Colegiul penal constată că în prezenta cauză penală nu a fost admisă nici o eroare de drept ce ar constituit temei pentru instanța de recurs de a interveni în decizia recurată, mai mult, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Din aceste motive, se impune inadmisibilitatea recursului de pe rol, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul *Bîrliba Igor XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2021, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *20 aprilie 2022*.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana